

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการเกษตรและการส่งเสริมการเกษตร เป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศเกษตรกรรม เนื่องจากการส่งเสริมการเกษตร เป็นกระบวนการเผยแพร่ความรู้วิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพการเกษตรของเกษตรกร ซึ่งการพัฒนาการเกษตรรูปแบบที่จะทำให้บังเกิดผลต่อเกษตรกรอย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรมนั้น จำเป็นต้องให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อนำไปปฏิบัติและพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น ในกระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ หากกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีถูกพัฒนาขึ้นโดยที่เกษตรกรไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการแล้ว เมื่อมีการนำไปใช้ก็จะทำให้เทคโนโลยี ดังกล่าว ไม่ได้รับการยอมรับจากเกษตรกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปัญหาการพัฒนางานด้านการเกษตรที่ผ่านมาขาดความต่อเนื่อง ขาดความเชื่อมโยงในการบริหารและการจัดการ เช่น การสนับสนุนปัจจัยการผลิตไปสู่เกษตรกร ยังไม่สามารถทำได้ ทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ นอกจากนี้กิจกรรมโครงการที่จัดลงพื้นที่ก็ ดำเนินการไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะแต่ละส่วนราชการจะจัดกิจกรรมและงบประมาณในส่วนที่รับผิดชอบลงพื้นที่ ทำให้เกิดการพัฒนาเป็นเรื่อง ๆ และไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรได้ทั้งหมด นอกจากนี้ภายในส่วนราชการเดียวกัน หน่วยงานย่อยจะจัดกิจกรรมลงในพื้นที่ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาแบบแยกส่วน ขาดการผสมผสานระหว่างกิจกรรม

(กรมส่งเสริมการเกษตร, 2542)

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือจำเป็นต้องสร้างรูปแบบของกระบวนการเรียนรู้ โดยพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลให้เป็นศูนย์รวมในการรับและถ่ายทอดเทคโนโลยีทุก ๆ ด้านแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) พร้อมทั้งจัดการระดมบุคลากรและงบประมาณลงไปสนับสนุนในพื้นที่ ในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะสามารถลดปัญหาการซ้ำซ้อน ในการทำงานของภาคราชการ ลดความซ้ำซ้อนการสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร และเป็นการปรับปรุงระบบการส่งเสริมการเกษตรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้

ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ริเริ่มโครงการเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตรขึ้น โดยมีหลายส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้ามาาร่วมดำเนินงาน ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น พร้อมทั้งได้จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขึ้น โดยมอบหมายให้ กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการในระดับพื้นที่ (กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์, 2542) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นศูนย์กลางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการกำหนดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมของแต่ละส่วนราชการลงสู่พื้นที่ เป้าหมายเดียวกันภายใต้การมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่จะเข้ามาร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการพัฒนา และกำหนดแผนการพัฒนาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะตรงกับความต้องการของชุมชน ให้เกิดการพัฒนาในอาชีพการเกษตรทุกด้าน ผลักดันให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

หลังจากโครงการเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ในปี พ.ศ. 2542 กรมส่งเสริมการเกษตรได้เริ่มดำเนินการตามโครงการนี้ในพื้นที่ทั่วประเทศ รวม 76 จังหวัด 800 อำเภอ โดยมีเกษตรกรตำบลที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่เป็น ผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และมีคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล มีหน้าที่ในการประสานงานระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ทุกส่วนราชการ

จังหวัดมหาสารคามได้มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขึ้น จำนวน 132 ตำบลๆละ 1 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 132 ศูนย์ และใช้เป็นจุดให้บริการและสาธิตในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแก่เกษตรกรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ซึ่งการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลถือได้ว่าเป็นการปรับปรุงระบบงานส่งเสริมการเกษตรอีกรูปแบบหนึ่งที่ต้องการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและข้อจำกัดของปัจจัยในการลงทุนภาครัฐ (เอกชัย โอเจริญ และ ธวัชพันธ์ พาณิชโยทัย , 2540) การดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ถือเป็นภารกิจหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นผู้รับผิดชอบหน้าที่สำคัญยิ่ง จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานดังนี้ 1) ความไม่เข้าใจในนโยบายของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ

- 2) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไม่เน้นการช่วยเหลือตนเองของเกษตรกร 3) สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลไม่เหมาะสม 4) ขาดเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เนื่องจากผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายหลายอย่าง

จากสภาพความเป็นมาและแนวคิดต่างๆเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงประสิทธิภาพของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการให้บริการแก่เกษตรกรให้มีมาตรฐานการบริการที่เท่าเทียมกันและมีประสิทธิภาพการให้บริการที่ใกล้เคียงกัน สร้างความประทับใจแก่เกษตรกรผู้มารับบริการตลอดทั้งตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชน การเตรียมความพร้อมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทักษะในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และงบประมาณในการบริหารจัดการกับการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำมาสรุป เพื่อตั้งสมมติฐานในการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชน การเตรียมความพร้อมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทักษะในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ และงบประมาณในการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้บริการของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม

2. ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชน การเตรียมความพร้อมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทักษะในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ และงบประมาณในการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ในประเด็น การเตรียมความพร้อมของชุมชน การเตรียมความพร้อมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทักษะในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ และงบประมาณในการบริหารจัดการ ดังแสดงตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. **พื้นที่ในการศึกษาวิจัย** กำหนดขอบเขตพื้นที่ในการวิจัยเฉพาะศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทั้ง 132 ตำบล ใน 11 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ของจังหวัดมหาสารคาม ปี 2545
2. **ประชากรที่ศึกษา** คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ปฏิบัติงานในศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 132 คน และเกษตรกรในเขตรับผิดชอบการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 138,523 ครัวเรือน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หมายถึง ศูนย์กลางในการประสานงาน การพัฒนาการเกษตร ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ ในระดับตำบลสู่เกษตรกร จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานในระดับพื้นที่

ผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หมายถึง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล (ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร) ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ตำบลที่จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

วิทยากรเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพสาขาต่าง ๆ ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน หรืออื่น ๆ ซึ่งเป็นเจ้าของจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

จุดสาธิต หรือจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี หมายถึง สถานที่ที่ได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ หรือกิจการที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของเกษตรกร โดยมีเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายเป็นวิทยากรเกษตรกร ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้วยตนเอง

เพิ่มศักยภาพชุมชน หมายถึง การกระตุ้น และระดมให้มีการพัฒนาชุมชนภายใต้ความสามารถของคนในชุมชน และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนนั้น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนา เพื่อให้ชุมชนได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน อาทิ ดิน น้ำ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ฯลฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยี หมายถึง ระบบความรู้และวิชาการที่เกิดขึ้นมาจากการค้นคว้า ประดิษฐ์ และพัฒนาสืบต่อกันมาจัดเป็นศิลปวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของคนเรา

เทคโนโลยีการเกษตร หมายถึง การนำวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ เพื่อการพัฒนาการเกษตรให้เจริญก้าวหน้า

การถ่ายทอด หมายถึง การเชื่อมโยงของบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้ถ่ายทอด หรือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และกลุ่มผู้รับการถ่ายทอด เพื่อให้เกิดปฏิภิกิริยาร่วมกัน ในการที่จะถ่ายทอด ความรู้หรือประสบการณ์ซึ่งกันและกันตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย ของการพัฒนาการเกษตร อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาการเกษตรให้บรรลุเป้าหมายถึงเกษตรกร และทำให้เกษตรกรนำเอาไปปฏิบัติตาม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรไปสู่เกษตรกร

เกษตรกร หมายถึง ครุว์เรือนเกษตรกรที่อยู่ในเขตรับผิดชอบการให้บริการของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง ตัวแปร หรือกลุ่มของตัวแปรที่มีส่วนส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรค ขัดขวางต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การบริการ หมายถึง การให้บริการด้านการส่งเสริมอาชีพการเกษตร โดยผู้อำนวยการ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในด้านความสะดวกที่ได้รับบริการ ด้านข้อมูลที่ได้รับบริการ ด้านคุณภาพบริการ

ความสะดวกที่ได้รับบริการ หมายถึง การได้รับคำแนะนำอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์ ความสะดวกสบายที่ได้รับจากศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล

ข้อมูลที่ได้รับบริการ หมายถึง การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ของเกษตรกรผู้มารับบริการ

คุณภาพบริการ หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของเกษตรกร ผู้มารับบริการจนเกิดความพึงพอใจในด้านการเข้าบริการถึง ความเชื่อมั่นต่อบริการ ความเชื่อถือ ใจวางใจต่อผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ การให้ความสำคัญต่อเกษตรกรผู้มารับบริการ
การตอบสนองของเกษตรกรผู้มารับบริการ

การเตรียมความพร้อมของชุมชน หมายถึง การจัดประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลให้เกษตรกรแต่ละหมู่บ้านได้ทราบ
ถึงบทบาทและประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการใช้บริการรวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

**การเตรียมความพร้อมของการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
ประจำตำบล** หมายถึง การจัดหาครุภัณฑ์งาน ข้อมูลพื้นฐานทางด้านการเกษตรที่สำคัญ
ในตำบล การอยู่ปฏิบัติงานให้บริการแก่เกษตรกรของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอด
เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

สถานที่ตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หมายถึง
สถานที่จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดตั้ง
ภายในอาคารหรือบริเวณสถานที่ตั้งของอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล

ทักษะในการปฏิบัติงาน หมายถึง ทักษะหรือความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
สู่เกษตรกรของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริม หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ เอกสารวิชาการ
ทางด้านการเกษตร ซึ่งครอบคลุมทุกสาขาที่จะให้บริการแก่เกษตรกรที่มาติดต่อใช้บริการ
จากศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประชุมชี้แจง การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์
การจัดทำสื่ออุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี
การเกษตรประจำตำบล

งบประมาณในการบริหารจัดการ หมายถึง งบประมาณที่เป็นรูปของเงินสด
และในรูปของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการแก่เกษตรกรที่มาติดต่อขอรับบริการจาก
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการเกษตรกรรมตามผลการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้องต่อการให้บริการ ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม
3. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปสรุปและเผยแพร่ให้ผู้ที่มืบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลได้รับทราบ หาข้อบกพร่องและวิธีการแก้ไข เพื่อให้การบริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. การวิจัยสามารถบ่งบอกถึงสถานการณ์ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม เมื่อมีการเผยแพร่รายงานวิจัยครั้งนี้ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะเป็นการเพิ่มเติมข้อมูลให้ผู้บริหารระดับสูง ได้ทราบต่อไป